

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	juni 2025
Institution	EUC Nordvest
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Idéhistorie B
Lærer(e)	Bodil Ahlmann Andreassen (BAJ)
Hold	htxy22

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Idéhistoriske tilgange og metoder
Titel 2	Sygdom, Sundhed & Medicinsk Teknologi
Titel 3	Dyb Historie
Titel 4	Europas nye imperier
Titel 5	Tid
Titel 6	Bæredygtighed
Titel 7	Teknologisk Dannelse
Titel 8	Eksamensopgave

Titel 1	Idéhistoriske tilgange og metoder
Indhold	<i>Idehistorie</i>: Pedersen, Alex Young, Bek-Thomsen, Jakob & Andersen, Casper, Systime, 2019, https://idehistorie.systime.dk/ Forløbet tager udgangspunkt i kapitel 1 + 2 fra ebogen https://idehistorie.systime.dk/?id=177#c396 Kildekritik af 'Professor Saxtorphs mindretalsudtalelse 1874' https://idehistorie.systime.dk/?id=176#c389 Rigsarkivet: https://kilderne.dk/ Statens Arkiver: https://www.sa.dk/da/undervisningstilbud/ungdomsuddannelserne/kildekritiske-vaerktoejer/kildekritik-tegnet-introduktionsfilm/ 'Kildekritik', Anne Anthon Andersen, Bureauet, august 2018: https://fakta-link.dk/kildekritik Skyggebjerg, Louise Karlskov: 'Tilgange til Teknologihistorie', <i>Nyt fra Teknologihistorie DTU</i> 2019:1: https://historie.dtu.dk/formidling/skolemateriale/teknologihistorie Trolley-dilemmaet Om Aktør-Struktur og om Mentalitetshistorie: https://paasporetahistorien.systime.dk/?id=130 https://historiskmetode.weebly.com/mentalitetshistorie.html
Omfang	Efterår 2023
Særlige fokuspunkter	Introduktionsforløb, fagets metoder og tilgange, lærerstyret undervisning og små opgaver med de overordnede metoder indenfor de kombinerede fag som idéhistoriefaget består af. Fokus på kildekritik da de skulle bruge dette i forskellige SO-forløb. Løbende metodeovervejelser
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde Pararbejde m. mindre afleveringer. Lærerstyret undervisning Diskussion i plenum.

Titel 2	Sygdom, Sundhed & Medicinsk Teknologi
Indhold	<i>Idehistorie</i>: Pedersen, Alex Young, Bek-Thomsen, Jakob & Andersen, Casper, Systime, 2019, https://idehistorie.systime.dk/, kap. 10-11 Den Hippokratiske lægeed, den danske fra 1815, samt den tilsvarende amerikanske 'Middelalderens Medicinhistorie', Museum Skanderborg, https://www.museumskanderborg.dk/medicinhistorie From, Jesper og Jørgen Rygaard: 'Medicinens historie', Danmarks Nationalleksikon/Lex, https://lex.dk/medicinens_historie Kragh, Helge: <i>50 Opdagelser – Højdepunkter i Naturvidenskaben</i>, Århus Universitetsforlag og Gyldendal, 2018, udvalgte kapitler til individuelle fremlæggelser. Brimnes, Niels: 'Når epidemier forandrer verden: Kan vi lære noget af den tredje pest-pandemi?', i Forskerne Formidler, videnskab.dk, 7. apr. 2020 https://videnskab.dk/kultur-samfund/naar-epidemier-forandrer-verden-kan-vi-lære-noget-af-den-tredje-pest-pandemi/ <i>Døden tager de unge – historien om den spanske syge</i>, DR-doku (2018) dr.dk 'Historien om det hvide snit: »Er du psykisk syg? Så skærer vi i din hjerne«', <i>Brainstorm</i>: podcast fra videnskab.dk: https://videnskab.dk/krop-sundhed/er-du-psykisk-syg-saa-skaerer-vi-i-din-hjerne-her-er-historien-om-det-hvide-snit Rishøj, Didde: <i>Samvirke</i>, 18. feb. 2011: 'Hvad er Det hvide snit?': https://samvirke.dk/artikler/hvad-er-det-hvide-snit#slide-1 'I besættelsens tegn: Stat og udsatte grupper 1939-45', <i>Anbragt i Historien - Et social-historisk projekt om anbragte og indlagte i perioden 1945-1980</i>, s. 55-58, samt 306-7, https://socialstyrelsen.dk/udgivelser/anbragt-i-historien Keller, Christian: "'Sprogø" som 'Kvindernes Ø", <i>Nyt Tidsskrift for Abnormvæsenet</i>, 1920 Wimmer, August: 'Slægtsdegeneration', tavle fra 'Sindssygdommenes Arvegang og raceforbedrende Bestræbelser', 1929 https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/august-wimmer-sindssygdommenes-arvegang-og-raceforbedrende-bestraebelser-1929 Social-, bolig- og ældreministeriet: 'Tidligere anbragte i sær- og åndssvageforsorgen, der har været udsat for svigt og overgreb, modtager regeringens undskyldning den 11. september', pressemeddelelse 23/6-2023 SO4 i samarbejde med Dansk A Sparsø, Mikkel Guldhammer: <i>Teknologi og filosofi</i>: kap. 2: 'Teknologietik - Fra nærhedsetik til afstandsetik', https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=188, herunder etikker fra Kant, Bentham, Mills, Løgstrup, og Jonas.

	Bentham, Jeremy: 'Extract from Bentham's will', 30/5-1832, National Archives, UK Fotos af Jeremy Benthams auto-icon
Omfang	Efterår 2023
Særlige fokus-punkter	Forståelse af vores sygdomsopfattelse igennem tiderne, ændret etikopfattelse, teknologiske og naturvidenskabelige metoder, der ligger til grund for fremskridt og ændringer indenfor feltet medicin.
Væsentl. arb.former	Individuelt arbejde, Pararbejde m. mindre afleveringer, Fremlæggelse, Lærerstyret undervisning, Diskussion i plenum

Titel 3	Dyb Historie
Indhold	<i>Idehistorie</i>: Pedersen, Alex Young, Bek-Thomsen, Jakob & Andersen, Casper, Systime, 2019, https://idehistorie.systime.dk/ Forløbet tager udgangspunkt i kapitel 3+7 fra ebogen. 'Guns, Germs & Steel', Jared Diamond, 2013, del 1: https://youtu.be/i885hopsw6E Harari, Y.N.: <i>Sapiens – A brief history of humankind</i>, Vintage 2011, s.14-21. Skovmand, Svend: 'Mesopotamien – Flodrigerne i Ørkenen', <i>Verdenshistorie</i>, forlaget Hedskov 2010, s. 34-39 Bagdadbatteriet: https://ing.dk/artikel/oldtidens-egyptere-kendte-elektrolyse-157579 Mere om Bagdadbatteriet: http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/2804257.stm 'Spor fra hidtil ukendte menneskearter fundet i moderne menneskers DNA', videnskab.dk, 17. juli 2019: https://videnskab.dk/naturvidenskab/spor-fra-to-hidtil-ukendte-menneskearter-fundet-i-moderne-menneskers-dna Knudsen, Jesper Kyhne: Dna afslører: Ukendt fortidsmenneske gemmer sig i vores gener: https://www.dr.dk/nyheder/viden/kroppen/dna-afslorer-ukendt-fortidsmenneske-gemmer-sig-i-vores-gener, 15. aug 2020 Jensen, Lykke Julie og Kærgaard, Peter C.: 'Hvad er der i vejen med forhistorien?' <i>Aktuel Naturvidenskab</i> nr. 6, 2013 Thys dybe historie, kilder til PowerPoint: https://trap.lex.dk/Stenalder-flint-minekomplekset_i_Hov, https://hundborg.nu/fortiden/, https://naturenidanmark.lex.dk/Landskabsdannelse_efter_istiden, https://videnskab.dk/kultur-samfund/irske-lodder-var-vigtigt-handelsvaerktoej-i-vikingetiden/, https://trap.lex.dk/Sj%C3%B8ringstenen, https://danmarksoldtid.lex.dk/F%C3%A6llesskabets_ofringer
Omfang	Forår 2024
Særlige fokuspunkter	Den længere røde tråd og sammenhæng i historien. Eleverne har i dette forløb fået lov til at være kreative med forskellige teknologiske projekter som at genopføre Uruk og lave en efterligning af et romersk vandforsyningssystem. De lange linjer i historien helt tilbage fra de første menneskearter og op til tilblivelsen af det moderne verdenssyn.
Væsent. arb.form	Individuel forberedelse, fremlæggelse, lærerstyret undervisning, diskussion i plenum, gruppearbejde

Titel 4	Europas nye imperier
Indhold	<i>Idehistorie</i>: Pedersen, Alex Young, Bek-Thomsen, Jakob & Andersen, Casper, Systime, 2019, https://idehistorie.systime.dk/ Forløbet tager udgangspunkt i kapitel 5 fra ebogen, herunder Headricks 3-delte model til ekspansion <i>Drømmenes Øer Nicobarkrøniken En koloni-historie</i>, Koustrup, Søren, Koustrup & Co. 2021, uddrag https://detbritiskeimperium.systime.dk/?id=123, uddrag og kildetekster: 'Sir Humphrey Gilberts rejse til Newfoundland, 1583' 'Brev fra en bosætter i Virginia, Richard Frethorne, 1623' <i>Teknologiens evolution</i>, episode 5: 'Krigens udvikling', National Geographic (2017) <i>Klaksvíkstriden</i>, afsnit 1-4, DR-doku, DR2 (2021) <i>Imperiets jernnæve - Briterne i Kenya</i>, (org.: <i>A very british use of torture</i>) britisk doku 2022
Omfang	Forår 2024
Særlige fokus-punkter	Tankerne om 'det europæiske folk' som overlegen og berettiget til at underlægge sig andre verdensdele. Kolonialisme og imperialisme.
Væsentligste arbejdsformer	Præsentation m Power Point, gruppearbejde, tekstforståelse, fagsamarbejde med dansk/kolonihistorier

Titel 5	Tid (miniemne)
Indhold	<i>Teknologihistorie</i>, kap. 5.7: 'Tid og tidsmåling', https://teknologihistorie.systime.dk/?id=521 Tulinus, Bjørg: 'Da tiden gik i ring', Aarhus Universitet, 12/9-2013, https://newsroom.au.dk/nyheder/vis/artikel/da-tiden-gik-i-ring/ <i>Store opfindelser</i>: episode 'Tid', BBC 2014 Læreroplæg Powerpoint
Omfang	Forår 2024
Særlige fokus-punkter	Historiske tilbageblik, diskussion, kildekritik
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlighed, mundtlighed, netmedierede tekster

Titel 6	Folkedrab
Indhold	Stantons 10 stadier til folkedrab (overlap m. imperialism) folkedrab.dk aldrigmere.dk Arrangement og præsentation i forb. med åbent hus og 80-året for befrielsen af Auschwitz, januar 2025 Præsentationer af diverse folkedrab med skitsering af stadier i processen, samt bestemmelse af aktør/struktur Ekskursion til Børglum Kloster, februar 2025: https://nordjyske.dk/nyheder/hjoerring/helt-fra-boerglum-kloster-fortsatte-kampen-da-andre-flygtede-det-blev-hans-sidste-fejl/3443108
Omfang	Efterår 2024
Særlige fokus-punkter	Historiske tilbageblik, diskussion, kildekritik
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlighed, mundtlighed, netmedierede tekster

Titel 5	Natur & Bæredygtighed, herunder kig på atomkraft
Indhold	Begrebet natur gennem tiderne og synet på naturen omkring os gennem tiderne. Scala Naturabegrebet og diskussionen om bæredygtighed <i>Idehistorie</i>: Pedersen, Alex Young, Bek-Thomsen, Jakob & Andersen, Casper, Systime, 2019, https://idehistorie.systime.dk/ kap. 12 – Bæredygtighed Bek-Thomsen, Jakob: "Økonomisk vækst er uendelig – det er naturens ikke", videnskab.dk 25/9-2016: https://videnskab.dk/kultur-samfund/vaekst Fink, Hans; "Hvad er Natur", Christensen 2003: https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/13179129/Workingpaper172007.pdf Brundtland, Gro Harlem; 'Our Common Future', <i>Brundtlandrapporten</i>, FN, 1987; https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf, uddrag Stevens Fisher: <i>Before the Flood</i>, PatPac Documentary Film, 2016 Baichwal, Jennifer og de Pencier, Nicholas: <i>Antropocæn – den menneskelige tidsalder</i>, dokumentar, 2019, filmstriben <i>Kurtzgesagt</i> om atomkraft: https://www.youtube.com/watch?v=UC_BCz0pzMw&t=837s, https://www.youtube.com/watch?v=rcOFV4y5z8c <i>Teknologihistorie</i>, kap. 5.7: Fremtidens energikilder Opgave: omlæg en produktion fra sort til grøn
Omfang	efterår 2024
Særlige fokuspunkter	Historiske tilbageblik, diskussion, kildekritik
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlighed, mundtlighed, netmedierede tekster

Titel 6	Dannelsesidealet
Indhold	Pedersen, Alex Young, Andersen, Casper & Bek-Thomsen, Jakob: <i>Idéhistorie</i>, Systime ebog, 2021, kap. 14: 'Teknologisk dannelse' Kjærhus, Thue: 'Grundtvig Vs. Nyhumanismen: Hvad er Dannelse', 11 November. 2015; https://videnskab.dk/kultur-samfund/grundtvig-vs-nyhumanismen-hvad-er-dannelse Lund, Mia Lange: 'Mangel på dannelse stresser unge', Berlingske, 26.05.2021; https://www.berlingske.dk/kommentatorer/mangel-paa-dannelse-stresser-de-unge Sangild, Torben: 'Engang syntes folk, at gaflen var åndssvag. Dens historie kan lære os en del om, hvorfor nye opfindelser har det svært', <i>Zetland</i>, 24/6-2020, https://www.zetland.dk/historie/seElRvMj-ae2KvJdE-dfb07 https://denstoredanske.lex.dk/Norbert_Elias (<i>Civilisationsprocessen</i>) DTU: Danmarks Tekniske Kulturarv https://tekniskkulturarv.dk/
Omfang	Efterår 2024
Særlige fokuspunkter	Begrebet dannelse og dets forandring fra Antikken ift. Paideia og helt op til vores til hvor dannelsen er blevet specificeret ift. teknologisk og digital dannelses ønsker fra samfundet. Forskellige filosofers teorier om dannelse, hvilken dannelse samfundet har behov for.
Væsentligste arbejdsformer	Tekstforståelse, begrebsforståelse, dialog

Titel 7	Teknologibegrebets Historie & Udvikling
Indhold	Pedersen, Alex Young, Andersen, Casper & Bek-Thomsen, Jakob, <i>Idéhistorie</i>, Systime ebog, 2021: Kapitel 13: 'Teknologibegrebets Historie' Pedersen, Alex Young, Andersen, Casper & Bek-Thomsen, Jakob, <i>Idéhistorie</i>, Systime ebog, 2021: Kapitel 9: 'Teknologisk Udvikling'. Hughes, Thomas P: 'Networks of Power' Baltimore 1983. (LTS modellen beskrevet herudfra) Oplæg om jernbanen i Danmark, fx m <i>Menneskeskabt</i>, kap 7 https://www.tapet.com/dk/damplokomotiv.html https://tidsskrift.dk/jernbanehistorie/issue/view/11947/2701 https://jernbanearkivalier.dk/damploko-4/gods/G/index.htm https://www.bane.dk/da/Nyt-fra-Banedanmark/I-175-aar-har-jernbanen-lagt-skiner-til-fremgang-velstand-og-udvikling-i-det-danske-samfund <i>Teknologiske triumfer</i> '– de brølende 20'ere', BBC 2012, DRK, 48 min. Præsentation om stueplanten som teknologi udfra kønsstudier (inkl. følgende kilder: 1: 'Fra Kvangård til Humlekule', Meddelelser fra Havebrugshistorisk Selskab, Nr. 22, 1992.; http://havehistoriskselskab.dk/wp-content/uploads/2014/12/1992_22_kompakt.pdf 2: 'Stueplantens Historie - Afsnit 1; Historien om stueplanten', Marie Byriel Thygesen, Soundcloud, Dec. 2019; https://soundcloud.com/marie-byriel-thygesen/afsnit-1-historien-om-stueplanten 3: 'Perspektiver på køn og teknologi', kap. 4 i <i>Idéhistorie B</i>, Alex Young Pedersen m.fl., systime 2017; https://idehistorie.systime.dk/?id=155) Lex.dk
Omfang	Forår 2025
Særlige fokuspunkter	Selvstændighed, metodebevidsthed, perspektivdannelse
Væsentligste arbejdsformer	Individuelle præsentationer, diskussion, gruppepræsentationer

Titel 8	Eksamensprojektet
Indhold	Der er intet fast kernestof hertil da eleverne selv har haft til opgave at finde materiale, kilder og ressourcer til dette projekt. Eleverne har fået en gennemgang af reglerne for opgaven, de har endnu engang fået viden om kildesøgning, kildehenvisninger og citering, de har set et eksempel på et eksamensprojekt og har fået tid og vejledning på skolen til at søge al den hjælp de måtte have brug for. De har fået hvad der svarer til 10 klokketimer. Afsluttende skriftlige projekt & eksamen i idéhistorie B v. <i>Fagkonsulent Anders Kristensen</i> Idehistorie-B-htx-vejledning-marts-2019-2.pdf (uvm.dk) Samlede-laereplaner---htx---endelige-version.pdf (uvm.dk) Which Step (illustration): https://twitter.com/jbecher/status/505077377144066049?lang=da Diverse links lagt i Teams til inspiration Div. materialer
Omfang	Mar-april 2025 ca. 12 lektioner af 45 minutters varighed.
Særlige fokus-punkter	Selvstændig gennemarbejdning og udredning af projekt. Evt. gruppearbejde og samarbejde (op til den enkelte)
Væsentligste arbejdsformer	Selvstændig arbejdsform, evt. gruppearbejde, projektorienteret